

پرونده مسلمان کشی میانمار روی میز کشورهای اسلامی

با اوج گرفتن خشونت‌ها علیه مسلمانان میانمار و ناکارآمدی سلازمان‌ها و مجامع بین‌المللی در پایان دادن به این بحران چند دهه‌ای، کشورهای اسلامی به این موضوع ورود کرده به امید آنکه برای همیشه به این وضعیت تاسف‌بار خاتمه دهند.

خشونت و کشتار مسلمانان روهینگیا میانمار به عنوان بزرگترین قوم بدون تابعیت جهان در روزهای گذشته انعکاس زیادی یافته و با واکنش‌هایی در سطح بین‌المللی همراه بوده است؛ جمعیتی حدود یک میلیون و ۳۰۰ هزار نفری که از ابتدای ترین حقوق شهروندی محروم هستند و فقط حدود ۴۰۰ هزار نفر آنان از حق تابعیت برخوردارند.

در روزهای گذشته دامنه خشونت‌ها علیه اقلیت مسلمان میانمار به حدی افزایش یافته که طیف وسیعی از آنها یعنی جمعیتی حدود ۳۰۰ هزار نفر به بنگلادش گریخته‌اند و آمارها از کشته شدن دست کم ۴۰۰ مسلمان روهینگایی دیگر حکایت می‌کنند؛ فاجعه‌ای انسانی که از مسائل مختلفی ریشه می‌گیرد.

مسلمان کشی میانمار؛ چراپی و اهداف

کشتار مردم مسلمان روهینگیا پدیده تازه‌ای نیست و پیشینه‌ای تا مرز چهار دهه پیش دارد. از سال ۲۰۱۲ میلادی تا زمان کنونی اما این بحران به اوج خود رسید و گشته می‌شود که بوداییان تندرو با حمایت ارتش این کشور به پاسسازی اقلیت مسلمان اقدام می‌کنند. مداخله دولت این کشور در تشدید تنش‌ها به تا جایی پیش رفته که سازمان غفو بین‌الملل دولت را مسئول مین‌گذاری در مسیر فرار پناهجویان دانسته است.

در همین ارتباط بیست و یکم شهریورماه «پد رعد الحسین» کمیسر عالی حقوق بشر سازمان ملل اقدامات دولت میانمار را نمونه‌ای از پاسسازی کلاسیک قومی عنوان و از دولت این کشور خواستار توقف اقدامات خشونت‌آمیز نظامی شد. این در حالی است که «انگ سان سوچی» رهبر دولت میانمار از درگیری‌های خشونت‌بار اعلام بی‌اطلاعی و در برابر اعتراض‌های خارجی سکوت اختیار کرده است.

بود و او با پیوند دادن عرصه علم و فناوری با همزیستی مسالمت‌آمیز به اهمیت صلح جهانی و پرهیز از خشونت تاکید کرد. از نگاه وی، علم و فناوری باید در خدمت صلح و امنیت قرار گیرد.

با این حال هر چند مقامات و مسئولان کشورهای اسلامی انزجار خود را نسبت به مسلمان‌کشی در میانمار اعلام کرده‌اند اما برگزاری نخستین اجلاس سران کشورهای عضو سازمان همکاری اسلامی و گنجانیدن این موضوع در بیانیه پایانی نشست، نقطه امید برای گام‌های رو به جلوی بعدی است؛ گام‌هایی که نه تنها می‌تواند سبب کاهش فشارهای سازمان یافته به مسلمانان روهینگیا شود بلکه انعکاس دهنده صدای دادخواهی جهان اسلام در سطح منطقه‌ای و جهانی است.

کشورهای همسایه و کشورهای مسلمان خواست که از لحاظ سیاسی و انسانی به مسلمانان آواره میانمار کمک کنند؛ موضوع مهمی که در نشست آستانه هم از نگاه او دور نماند.

او که روز هیجدهم شهریورماه به آستانه پایتخت قزاقستان با هدف شرکت در نخستین اجلاس سران کشورهای عضو سازمان همکاری اسلامی در حوزه علم و فناوری سفر کرده بود، در دیدارهای دوجانبه با هم‌تایان خود از ترکیه، آذربایجان، قزاقستان و ازبکستان درباره مسلمان‌کشی در میانمار و راهکارهای توقف آن به گفت‌وگو پرداخت.

همان‌طور که انتظار می‌رفت در متن سخنرانی روحانی هم حمایت از مردم بیگناه این کشور برجسته

فرهنگ مردمان میانمار ریشه دوانده که کوچکترین درگیری بین دو طرف پتانسیل تبدیل شدن به بحرانی فراگیر را دارد.

تداوم تنش‌ها و اهمیت پایان خشونت‌ها و رفتارهای ضدانسانی در میانمار باعث شده تا در روزهای گذشته مسئولان و آیات عظام هر کدام به نوعی آن را محکوم و نسبت به پیامدهای آن هشدار دهند. حسن روحانی رئیس‌جمهوری چندین بار در زمان‌ها و فرصت‌های گوناگون بخشی از سخنان خود را به رویداد مذکور اختصاص داده است.

رئیس‌جمهوری پانزدهم شهریورماه در جلسه هیات دولت با بیان اینکه از نظر جمهوری اسلامی تفاوتی بین مسلمانان میانمار و سایر مسلمانان جهان وجود ندارد، از

توقف خشونت‌ها؛ مهم‌ترین اولویت کشورهای اسلامی

سکوت سازمان ملل و کمیسر عالی حقوق بشر سازمان ملل در سال‌های گذشته و اکتفا به گزارشی مکتوب در این باره نه فقط نتوانست از تعمیق تنش‌ها در میانمار بکاهد بلکه هر روزه شاهد افزایش دامنه خشونت‌ها در این کشور هستیم.

از طرفی، دشمنی بین مسلمانان و بوداییان آنقدر در

وقتی اروپا از برجام الگو می‌سازد

سازنده و استوار با ایران است.

آلمان و انگلوسازی از برجام

به طور تقریبی همه پنج کشوری که در کنار آمریکا در گفت‌وگوهای هسته‌ای با ایران حاضر بودند ضمن تایید کارکردهای مثبت آن در ضرورت ادامه بقای آن تاکید داشته‌اند.

شبکه تلویزیونی «فاکس نیوز» آمریکا در گزارشی با اشاره تلویحی به حمایت «انگلا مرکل» از توافق هسته‌ای نوشت: صدراعظم آلمان تاکید کرد توافق هسته‌ای با ایران باید به عنوان الگویی در مورد کره شمالی و حل بحران شبه جزیره کره استفاده شود.

نیازی به تأمل و ریزبینی در مفهوم این سخن صدراعظم آلمان وجود ندارد زیرا اگر وی با چنین توافقی مخالف بود یا کوچکترین ایرادی را به آن وارد می‌دانست نباید آن را به عنوان الگویی برای مذاکرات بعدی در مورد پیونگ یانگ مطرح کند. در واقع رضایت یک فرد چه یک سیاستمدار یا حتی فردی عادی- از یک پدیده باعث توصیه به استفاده از آن در موقعیت‌های مشابه دیگر می‌شود. گزارش این شبکه تلویزیونی افزود: مرکل تاکید دارد مذاکراتی که با همکاری سازمان ملل در سال ۲۰۱۵ با ایران صورت گرفت باید در مورد کره شمالی هم مورد استفاده قرار گیرد. وی گفت «اگر به مشارکت آلمان نیاز وجود داشته باشد ما به سرعت نظر مثبت خود را اعلام می‌کنیم». همچنین سخنان «زیگمار گابریل» وزیر امور خارجه آلمان هم گواه دیگری بر تایید برجام از سوی دولت آلمان است. وی در سفر به آمریکا گفت: آلمان مایل است توافق اتمی با ایران حفظ شود. تارنامی خبرگزاری آلمانی «دویچه وله» در تحلیل این موضوع اعتقاد دارد گرچه ترامپ نگاه بسیار منفی را به توافق هسته‌ای با ایران دارد اما برلین به دنبال حفظ آن است.

تاکید متحد اروپایی کاخ سفید بر اهمیت برجام

انگلسنتان نیز یکی از کشورهای اطمینان‌دهنده توافق هسته‌ای با ایران بود. در بررسی رویکردهای سیاسی لندن می‌توان گفت لندن بیشتر از آنکه در کنار کشورهای اروپایی موضع‌گیری کند به عنوان متحد واشنگتن در اروپا شناخته می‌شود. اگرچه این کشور رابطه بسیار نزدیکی با ایالات متحده دارد اما در زمینه برجام، نگرشی مشابه با رئیس‌جمهوری آمریکا ندارد.

نشریه آمریکایی «فاران پالسی» چندی قبل در گزارشی نوشت: «ترامپ» نخست‌وزیر بریتانیا توافق هسته‌ای با ایران را قراردادی مهم و حیاتی عنوان کرده است. روزنامه «گاردین» نیز در این رابطه نوشت: ترامپ می‌تواند به رهبران کشورهای عربی اعلام کرد که توافق هسته‌ای بسیار اهمیت دارد. این روزنامه این سخنان را نخستین موضع‌گیری ترامپ می‌داند که در مورد برجام پس از انتخاب دونالد ترامپ در آمریکا دانست و افزود: «ترامپ می‌گفت که برجام فرصت تعامل مستقیم بیشتر با ایران را پدید آورد تا با چشم‌انداز باز و به صورت عملی و واقع‌بینانه به نگرانی‌ها پرداخته شود».

به اعتقاد کارشناسان سخنان نخست‌وزیر انگلستان نشان می‌دهد که وی از این توافق رضایت دارد. بر پایه ارزیابی این روزنامه انگلیسی حتی اگر ایالات متحده از برجام کنار بکشد، لندن در کنار دیگر امضاکنندگان توافق به آن پایبند می‌ماند. در همین زمینه گاردین در گزارش دیگری در مورد دیدگاه لندن به خط‌مشی‌های ضدبرجامی ترامپ آورد: «بیکلاس هاپتون» سفیر بریتانیا در تهران گفته است «من نمی‌توانم از سوی دولت ایالات متحده آمریکا سخن بگویم؛ اما دولت بریتانیا به طور کامل به برجام و اجرای موفقیت‌آمیز پایبند باقی می‌ماند».

نیکو هیلی چه می‌گوید؟

رسانه‌های غربی اظهارات «نیکو هیلی» نماینده آمریکا در سازمان ملل

را مجموعه‌ای از دروغ و تحریف با مصرف داخلی می‌دانند که می‌خواهد ایران را ناقض تعهدات برجامی نشان دهد.

همگان با رویکردهای ضد ایرانی رئیس‌جمهوری آمریکا آشنا هستند. علت عمده این امر قدرت منطقه‌ای و ظرفیت‌های ایران است که به اعتقاد دولت ایالات متحده با برجام قابلیت عملیاتی شدن پیدا می‌کند.

به همین دلیل «دونالد ترامپ» به همراه کابینه و مشاوران، تمام تلاش خود را به کار می‌گیرد تا مانع استفاده تهران از منافع برجام و پیشرفت ایران شود.

بهباه ترانشی‌های واهی مقام‌های آمریکا که تا چندی پیش تنها در تحلیل‌های رسانه‌ای مطرح می‌شد اکنون از سوی برخی مقامات این کشور نیز اعتراف می‌شوند. چند روز پیش بود که سرهنگ «لری ویلکرسون» رئیس دفتر «کالین پاول» وزیر امور خارجه پیشین آمریکا، سخنان ضد ایرانی رئیس‌جمهوری آمریکا را بیشتر برای مصرف داخلی این کشور و طرفدارانش است. وی اعتقاد دارد نباید این سخنان و بهانه‌گیری‌های ترامپ را جدی گرفت.

خبرگزاری روسی «اسپوتنیک» هم در مورد سخنان ویلکرسون که ادعاهای کاخ سفید علیه ایران و برجام را دروغ‌پردازی عنوان کرد، آورد: «نیکو هیلی» نماینده آمریکا در سازمان ملل با دست بردن در اطلاعات سازمان‌های امنیتی می‌خواهد زمینه را برای فشار بر ایران آماده کند.

این خبرگزاری به نقل از مقام پیشین آمریکا نوشت: مخالفت جدی در میان مردم آمریکا و همچنین در جامعه اطلاعاتی این کشور، کار دولت ترامپ را برای از میان بردن برجام و افزایش فشار به ایران پیچیده کرده است.

دیگر رسانه‌های آمریکایی مباحثی را در زمینه تغییر اطلاعات و دروغ‌پردازی‌های هیلی عنوان کرده‌اند. تحریف این اطلاعات برای راضی نگاه داشتن رئیس‌جمهوری این کشور و استفاده در عرصه سیاست داخلی آمریکا صورت می‌گیرد.

چندی قبل نیکو هیلی در یک موسسه پژوهشی آمریکا سخنان ضد ایرانی را بیان کرد. جالب اینجاست که وی در همان اندیشکده‌های سخنرانی کرد که مقدمات، بهانه و دروغ‌ها را برای حمله نظامی آمریکا به عراق در سال ۲۰۰۳ آماده کرده بود. هیلی در موسسه «امریکن اینترپرایز» و واشنگتن در زمینه نگاه ترامپ به توافق هسته‌ای را تشریح کرد. پس از آن برخی رسانه‌های آمریکایی هم به دروغ بودن ادعاهای این مقام ارشد آمریکایی پرداختند.

تارنامی نشریه «هافینگتون پست» نوشت: هیلی به مجموعه‌ای از دروغ‌تحریف و سوء برداشت‌ها متمرکز شده است تا ایرانی‌ها را نشان دهد که به تعهدات خود پایبند نیست. وی این کار را انجام داد تا اشتباهی را که پیش از این کاخ سفید در مورد عراق مرتکب شده بود تکرار کند. برخی از این دروغ‌های نماینده آمریکا در سازمان ملل به شرح زیر بودند:

■ نیکو هیلی: ایران چندین بار در یک سال و نیم گذشته توافق هسته‌ای را نقض کرده است. یک هفته قبل، هشتمین گزارش آژانس بین‌المللی انرژی اتمی از زمان اجرای برجام یک بار دیگر پایبندی ایران به توافق هسته‌ای را نشان داد، حال آنکه هیلی به اشتباه از نقض چند باره برجام از سوی ایران از زمان

اجرای این توافق سخن گفت. هیلی در حالی این سخن را گفته است که شبکه خبری «بلومبرگ» در زمینه بازرسی‌ها آورده است: با توافق هسته‌ای میزان بازرسی‌های آژانس بین‌المللی انرژی اتمی از ایران نسبت به پنج سال قبل دو برابر شد. این گزارش به سخنان هیلی که موضعی خلاف اقدامات آژانس را بیان کرده بود نیز اشاره کرد.

■ سخنگوی آمریکا در سازمان ملل: ایران صدها پایگاه اعلام نشده دارد که به آن‌ها شک وجود دارد و آژانس به بازدید آن‌ها نپرداخته است. به نظر می‌رسد وی با این سخنان خود گزارش نهادهای اطلاعاتی آمریکا را زیر سوال برده است. هافینگتون پست نوشت: هیلی در بخش پرسش و پاسخ اظهار داشت یک یا دو محل مورد تردید نیستند بلکه تعداد آن‌ها صدها مورد است. البته گویا دستگاه‌های اطلاعاتی آمریکا ده‌ها و نه صدها سایت غیرهسته‌ای ایران را زیر نظر دارند تا مانع هرگونه توانایی در زمینه فعالیت‌های هسته‌ای ایران شوند. این درحالی است که ژنرال «پاول سلوا» جانشین ستاد مشترک ارتش آمریکا در ماه جولای (دوماه قبل) اعلام کرد بر اساس اسناد دستگاه‌های اطلاعاتی، ایران قواعد مندرج در برجام را به اجرا در می‌آورد.

به اعتقاد رسانه‌های غربی تاکنون هیچ نشانه‌ای وجود ندارد که ایران در حال اقدام‌های سبزی است. بنابراین به نظر می‌رسد این اطلاعات دروغین هستند و آژانس نیازی برای توجه به توصیه‌های هیلی نمی‌بیند. به طور قطع اگر سخنان هیلی درست بود و آمریکا مدرکی در این زمینه داشت آن را ارائه می‌کرد.

■ هیلی: رهبران ایران اعلام کرده‌اند با بازرسی آژانس از پایگاه‌های نظامی مخالف هستند.

هافینگتون پست نوشت: در واقع طرح موضوع بازرسی از پایگاه‌های نظامی ایران به عنوان بهانه‌ای برای ترامپ در جهت تایید نکردن پایبندی ایران به توافق هسته‌ای مطرح است. ترامپ با ایجاد یک بحران برای خروج از توافق برنامه ریزی می‌کند.

■ هیلی: برجام با منافع و امنیت ملی آمریکا تطابق ندارد و در دولت او باما مسیر مناسبی برای بررسی توافق ایجاد نشد.

این سخنان در حالی از سوی نماینده آمریکا در سازمان ملل بیان شد که در خلال سال‌هایی که گفت‌وگوهای هسته‌ای میان ایران و آمریکا در قالب ۵+۱ انجام می‌شد کنگره ایالات متحده بیش از ده‌ها جلسه را جهت بررسی توافق برگزار کرد. همچنین در یک قانون مهلت ۶۰ روزه‌ای برای اعلام نظر کنگره تصویب شده است.

به نوشته هافینگتون پست، کنگره به صورت کامل در بحث‌ها مشارکت داشت و مخالفان توافق ده‌ها میلیون دلار را برای تأثیرگذاری بر دیدگاه اعضای کنگره و کسب رای منفی آن‌ها هزینه کردند. با وجودی که جایگزینی برای برجام وجود نداشت اما هیچ قانونگذار جمهوریخواهی از آن حمایت نکرد. در آن دوره تعداد دموکرات‌ها برای حمایت از توافق کفایت کرد.

بر پایه ارزیابی رسانه‌های غربی اگر ترامپ هنگامی که ایران توافق را اجرا می‌کند، از تایید آن سرباز بزند کنگره باید در مورد توافق تصمیم‌گیری کند. اگرچه از نظر عدلی کنگره در اختیار جمهوریخواهان است اما دیدگاه‌ها در مورد بودن یا نبودن برجام گوناگون است و باید تا آن زمان صبر کرد.